

fektessenek le. Klebelsberg kultusz-miniszternek Magyarország összes oktatóihoz intézett újévi szózata ezt a ritka dolgot valósítja meg. De nagyjelentőségű eseményt látunk a kultusz-miniszter leiratában azért is, mert egyetemlegesen és *közvetlenül* fordul az ország oktatóihoz: az egyetem tudós tanáraihoz épúgy, mint a kis falusi óvónőhöz. Hogy ezt a két nagy távolságot a közbeeső oktatási szervekkel együtt egyszerre, *egy írásában* keresse fel szavával a miniszter, azt a körlevelet átható nemzeti gondolat tette lehetővé. A mai válságos helyzetben segítséget csak «a céltudatos nemzeti munka» nyújt és ennek alapvető feltétele a minél szélesebb rétegekre kiterjedő műveltség. A korszerű szükséges változásokat az iskolaügy terén a kormány nagy buzgalommal igyekszik végrehajtani; a belső szellem kiépítése azonban a tanítókra és tanárookra vár. A nevelőmunkának az önismeretre kell irányulnia, a «tisztult nacionalizmusra», amely tisztában van a nemzeti szellem fontosságával és amely megkeresi az új helyzet megkövetelte pozitív tartalmat a nemzeti gondolatban. A nevelésnek elsősorban a jellem formálása, az akarat irányítása legyen a célja és nem a pusztá értelmi képzés, mert csak így teremthetni a nemzettestbe tudatos, fegyelmezett beilleszkedő nemzedékeket. A szociális érzék fejlesztésére is szükség van már az iskolában, hogy az életbe lépő ifjú tisztában lásson a bonyolult társadalmi kérdésekben és igazságosság vezesse cselekedeteiben. A nevelést a valóságos érzés elmélyítése teszi igazán hathatossá. «A kultúra emberi értékei egy abszolút értékbe, az Istenbe vetett hit nélkül a lélekben gyökértelenek, mert nincsen végső, megnyugtató szentiségük.»

A filozófiai magasságba emelkedő és a nemzet mai életével számoló, hatalmas erejű körlevélre, mely a Néptanítók Lapjának utóbbi számában jelent meg, hazafias kötelességünknek tartjuk felhívni olvasóink figyelmét.

—a—á—

Hódolat. (Kisléghy Kálmán verses-könyve. Budapest, 1927. Pallás r.-t.) A szerző nevével e kis könyv megjelenése előtt seholsem találkoztunk. S hogy a lírában új emberrel van dolgunk, eléggé megmutatja magának e háromíves füzetnek szembeötlő stílusbizonytalansága is. Harminc évvel ez-

előtti hang, a *Buch der Lieder* magyar utánrezgéseinek hangja váltakozik itt mai, kötetlen formájú, «atektonikus» költemények hangjával s e szélsőségek keveredése annál feltűnőbb, mert a kis gyűjtemény hatvanhét darabja szinte ciklusszerűen egybeartozik, egy téma változata valamennyi, a *Hódolat* tárgyának költői képmását kívánják minél gazdagabbá színezni az egymást sorszámjelzéssel követő szakaszok, melyeknek külön címük sincs. Egyvégben olvasva a sorozatot, szinte valami versesregény benyomását nyerjük, egy szerelemnek lírai visszhangokba tördelt történetét. De mintha ez a visszhang nem egyazon felületről valódnék vissza.

Melyik a Kisléghy valódi hangja? Nekünk úgy tetszik, hogy ez a költő valamikor régebben — talán csak a maga mulatságára — már próbálkozott Euterpe fuvoláján, ujjait az akkor közkeletű heinei ritmusokra billegetvén. E ritmusok még ma is fülében muzsikálnak, tőlük egykönnyen nem bír megszabadulni. Pedig ezekben majd mindig konvencionálissá válik, a megkopott forma szinte rákapatja a megkopott fordulatokra. Aki ily lapokon nyit rá könyvére: aligha érez a szerzőben többet elkésett «trubadur»-nál, e szó kilencvenes évekbeli értelmében.

Ennél a trubadurnál igazabb, mélyebb és önerőjűbb dalost szólaltatnak meg a könyv szabadabb kompozíciói; ezeknek még a muzsikájuk is külön pattogó mértékre fogott verseinek súlytalan csilingelésénél. Közöttük számottevő darabok akadnak. Írójuk legjobb színvonalát talán a 7. számú költeménynek e zárósorai mutatják: «Megállt bennem eljöttöd vágya, megállt, mint a halál vagy mint az öröklét, — Új érzésre, más színeket mutató képre nem mozdul bennem az élet, — Állok a kertben s miként a lelket tükröző márvány: — Soha más, örökre belém vésett, egyetlen Vágynak vagyok a szobra».

Rédey Tivadar.

Pálfi György Irén: Hamueső. (Singer és Wolfner kiadása Budapest.) A világegés roppant nagy volt, hamuja szakadatlanul hull ma is és egyre hull még beláthatatlan időkig talán. Hull csendesen, de szakadatlanul mindazokra a földekre, amelyek nekünk drágák, amelyeken a mi rabságba hurcolt magyar fajtánk váltja meg arca verejtékével a földtől az életet. Hull a magyar falura, amelynek község-házán oláh csendőr őrzi a népnyzó